

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
NR NK-I.4131.230.2018.TDOM

z dnia 1 marca 2019 r.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz.U.2018.1103 t.j.) w zw. z art. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U.2017.1389 j.t.)

zarządza się, co następuje

§ 1. Domowi Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa w Zielonej Górze nadaje się nazwę: Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. ks. Prałata Konrada Herrmanna w Zielonej Górze.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie z dniem wydania.

Uzasadnienie

Obowiązująca od 21 października 2017 r. ustawa z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U.2017.1389 j.t.) w art. 2 nałożyła na organy jednostek samorządu terytorialnego obowiązek zmiany nazw jednostek organizacyjnych upamiętniających osoby symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

W przypadku niespełnienia ww. obowiązku wojewoda, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz.U.2018.1103 t.j.), w terminie 3 miesięcy od dnia w którym upłynął termin do zmiany nazwy wydaje zarządzenie zastępcze. Wydanie zarządzenia zastępczego wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy.

Pomimo upływu dwunastomiesięcznego terminu Rada Miasta Zielona Góra nie wykonała ustawowego obowiązku i nie dokonała zmiany nazwy Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa w Zielonej Górze. Obowiązek nadania nazwy przeszedł w takim przypadku na Wojewodę.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 2 stycznia 2019 r., znak NK-I.4131.230.2018.TDom, wszczął postępowanie nadzorcze oraz pismem z dnia 3 stycznia 2019 roku, znak NK-I.4131.230.2018.TDom, zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania

Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o opinię odnośnie niezgodności nazwy Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa z art. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Na mocy art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki w zw. z art. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu na wydanie zarządzenia zastępczego. Opinia Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wpłynęła do organu nadzoru w dniu 11 lutego 2019 r. (pismo z dnia 4 lutego 2019 r. znak: BUW-940-15(2)/19).

Zgodnie z przedmiotową opinią nazwa Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa w Zielonej Górze jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki.

Jan Lembas urodził się 16 maja 1914 r. w Swoszowicach k. Krakowa w rodzinie związanej z PPS. Uzyskał wykształcenie średnie ogólnokształcące, po czym pracował m.in. w Towarzystwie Ubezpieczeniowym „Feniks” w Krakowie. Wziął udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Do 1945 r. pracował jako robotnik; był członkiem Armii Krajowej. Po zakończeniu wojny przeniósł się na Dolny Śląsk, gdzie w 1950 ukończył studia w Wyższym Studium Prawa Administracyjnego we Wrocławiu. Od 1945 należał do Polskiej Partii Robotniczej, a następnie do PZPR. Pracował w administracji państwowej, najpierw w Wydziale Powiatowym w Namysłowie, później jako wicestarosta (1949-1950) oraz przewodniczący prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kozuchowie, a następnie w Nowej Soli. Był członkiem egzekutywy Komitetu Powiatowego PZPR. W 1952 r. został sekretarzem prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze (do 1954). W latach 1954-1956 studiował w Centralnej Szkole Partyjnej PZPR w Warszawie. Od 1956 r. do 1973 r. sprawował funkcję przewodniczącego prezydium WRN w Zielonej Górze, następnie wojewody zielonogórskiego (1973-1980). Był jednocześnie członkiem egzekutywy Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Zielonej Górze (1956-1980). W 1980 r. w okręgu Zielona Góra uzyskał mandat posła na Sejm PRL VIII kadencji z ramienia PZPR. Zasiadał w Komisji Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska. Odznaczony Orderem Budowniczych Polski Ludowej, Orderem Sztandaru Pracy I i II klasy oraz Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł 6 maja 2000 r. w Zielonej Górze i został pochowany na cmentarzu komunalnym przy ul. Wrocławskiej.

Wojewoda w pełni podziela i przyjmuje jako swoje wnioski płynące z opinii Instytutu Pamięci Narodowej. W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż osoba Jana Lembasa stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w nazwie Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze, która wskazaną postać upamiętnia. Tym samym nazwa Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa w Zielonej Górze propaguje komunizm oraz osobę symbolizującą ten ustrój.

Wskazać należy, że podstawowym założeniem ustaw o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego było skuteczne wyeliminowanie z przestrzeni publicznej nazw propagujących symbole ustrojów totalitarnych, przy poszanowaniu miejsc pochówku, grobów i cmentarzy, a także własności prywatnej. Przedsięwzięcie zmiany nazw jest jednym z elementów polityki historycznej, jako kategorii historii służącej kształtowaniu świadomości historycznej społeczeństwa, w tym świadomości gospodarczej i terytorialnej oraz wzmocnieniu publicznego dyskursu o przeszłości w kierunku pielęgnowania więzi narodowych niezależnie od bieżącej polityki państwa. Polityka historyczna dotyczy interpretacji faktów, bytów i zdarzeń oraz jest rozpatrywana w kategoriach racji stanu społeczeństwa i narodu, jako element mający charakter długofalowy i stanowiący fundament państwa.

Nazwa Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa w Zielonej Górze, nie została przez Radę Miasta Zielona Góra zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięi Narodowej. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin jej zmiany przez organ jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Lubuski postanowił nadać Domowi Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Jana Lembasa w Zielonej Górze nazwę Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. ks. Konrada Herrmanna w Zielonej Górze.

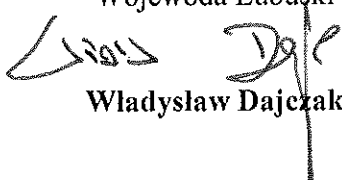
Konrad Herrmann urodził się 19 lipca 1929 r. był polskim duchownym rzymskokatolickim, prałatem honorowym Ojca Świętego, kanonikiem gremialnym Gorzowskiej Kapituły Katedralnej, społecznikiem. Pełnił służbę duszpasterza, proboszcza w parafii Najświętszego Zbawiciela w Zielonej Górze, został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski. Rozwijał działalność charytatywną m.in. zakładał i organizował Dom Brata Alberta i zielonogórskie hospicjum. Był członkiem i kapelanem Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Związku Nauczycieli Tajnego Nauczania i Związku Sybiraków. Był animatorem i mecenasem kultury, odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski, Zasłużonym Działaczem Kultury oraz Laureatem Nagrody Ministra Kultury i Sztuki Rzeczypospolitej Polski. Wniósł ogromny wkład w rozwój Kościoła w Zielonej Górze. W 1994 r. został Honorowym Obywatelom Miasta Zielonej Góry.

W ocenie Wojewody Lubuskiego Konrad Herrmann jest osobą w najwyższym stopniu godną upamiętnienia w przestrzeni miasta Zielona Góra i nie tylko. Nadanie jego imienia nazwie Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze jest więc uzasadnione.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia zastępczego jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE

Na niniejsze zarządzenie zastępcze służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Wojewoda Lubuski

Władysław Dajczak